

Rádió és Villamoság

VIII. évf. 2. szám.

Kiadóhivatal: II. Buday László u. 6. Telefon: 36-70-58

Ditmar!

a név már fogalom.

Több, mint

1.000.000

Ditmar száraz és nedves blokk működik gépekbe beépítve.

Ditmar bloknál nincs reklamáció! Ajánlja Ön is vevőinek.

szépképviseelő:

ARDÓ JÓZSEF

VI, Vilmos császár út 43

E PRIMODUR

szabadvezetési szorítók teljesen vörösrézből, vastag és vékony vezeték biztos összekötésére. - Csak 2 alkatrésze van! - Külső és belső szerelésre. - Szállítom az összes HOFMANN vezetékösszekötőket.

ENGEL KÁROLY

elektromos szerelési anyagok és készülékek gyára
Budapest, VII, Vörösmarty ucca 16. Telefon: 14-37-37

BEITLER SÁNDOR FIA

Rádió- és villamosági huzal, zsinór gyártás

...minőségben vezet

kérje árajánlatunkat

POZLEI-PODMANICZKY-ÚJ 39 FIKOZLEI-KÁROCSI-ÚT 30

világítási lámpák

ASCHNER GYÖRGY

Szerelési anyagok

VI. Podmaniczky ucca 21. szám. Telefon 11-98-46

Primalux

zseblámpaégők
elismerően legjobbak!

Nagy fényerő — hosszú élettartam — kis fogyasztás
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

MÜLLER LÁSZLÓ

okl. vegyész-mérnök

Budapest, VI.
LISZT FERENC-TÉR 6. SZ.
Telefon: 11-49-93.

KEMÉNY BERNÁT

villamosági nagykereskedő

OLCSÓ ÁRAK, SZOLID KISZOLGÁLÁS

Budapest, VII., Rottenbiller u. 54
Telefon 13-61-72

BUDAPEST,
VII. Kazinczy u. 13

*Ajánlja
vevőinek
a
tökéletes
fényű
új*

TUNGSRAM KRYPTON-T

FELHÍVÁS AZ ORION RÁDIÓKERESKEDŐKHOZ!

Kedves Üzletbarátaink!

A rádiókereskedelem részéről hozzánk intézett eddigi észrevételek arra engednek következtetni, hogy helyes az a célkitűzésünk, mely szerint a rádió eladás főszezonját december-március hónapokra kell koncentrálni.

Természetes, hogy ennek a közös célnak a megvalósítása érdekében közös munkára van szükség. Mi ebből a munkából kivesszük részünket azzal, hogy propaganda tevékenységünket megszakítás nélkül, intenzíven tovább folytatjuk. Ajánlatos volna azonban, ha kedves Üzletbarátaink ebben a munkában, a vevőközönsséggel való közvetlen kapcsolatuk révén támogatnának bennünket.

Arra kérjük tehát kedves Üzletbarátainkat, hogy élőszóval, feliratokkal, vagy nyomtatványaik útján állandóan hangsúlyozzák vevőik előtt, hogy

Most van a rádiózás főszezonja
Most vannak a legjobb műsorszámok
Most van a házbálok-, mulatságok ideje
TEHÁT MOST VAN SZÜKSÉG JO RÁDIÓKESZÜLEKRE!

Ha ezeket a közönség mindenütt fogja hallani, szállóigeként megy át a köztudatba és kell hogy megfelelő üzleti eredményt hozzon magával.

Budapest, 1938. február havában

Teljes tisztelettel
MAGYAR WOLFRAMLÁMPA-GYÁR
Kremenezky János R.T.

Rádió és Villamosság

A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA. MEGJENIK MINDEN 10-ÉN KIADJA: A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE FŐSZERKESZTŐ **KAFFKA KÁROLY**, TELEFON: 12-26-30. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ **BIRÓ KÁROLY**, TELEFON: 36-70-58 SZERKESZTŐSÉG: V, SZEMÉLYNÖK U. 25. TELEFON: 12-26-30. — POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA SZÁMA: 35.235 ELŐFIZETÉSI DIJ: ÉVI 4 P. KÜLFÖLDRE 1 DOLLÁR. EGYES SZÁM ÁRA 40 FILL. AZ EGYESÜLET TAGJAI DIJMENTESEN KAPJÁK HIRDETÉSI TARIFA: 59^m/_m SZÉLES ^m/_m-SORONKÉNT P —.25. ISMERTETÉSEK NYOMTATOTT SORONKÉNT P —.80, UJDONSÁG P —.10

Budapest II. rendeltetése *Irta Biró Károly*

Nem lehet belenyugodni abba, hogy az ország lakosságának nagyobbik fele, a földműves réteg között a rádióelőfizetőknek még egy százalékat sem találjuk. Keresni kell minden érdekelt félnek azokat a módokat, amelyek ennek a széles rétegnek a rádió iránti érdeklődését felkelti. — Szinte hallani véljük a pesszimizisták ellenvetéseit: Az érdeklődés meg van, csak az előfizetési díj magas, a készülék drága és rossz a műsor. — Nem akarunk ezeknek az ellenvetéseknek a taglásába belemenni, csak egy pár szóval térünk ki rá.

Az előfizetési díj tényleg magas, egyike Európában a legmagasabbnak. Csakhogy, ha az előfizetési díjat a felére szállítanánk le, akkor sem hisszük,

hogy a parasztságból tíz-huszezer új előfizető jelentkeznék. Ezért pedig az előfizetési díjat nem szabad leszállítani, mivel akkor a bevételekben oly nagy kiesés állna elő, melyet behozni sem most, sem a jövőben nem lehet. És a rádió, bármennyire fontos államérvék a kultúra fejlesztése, mégis csak üzleti vállalkozás.

A készülékek ára magas. Ezt tagadjuk. Egész Európában — úgy tudjuk — nálunk a legolcsóbbak a rádiógépek. De ha feltesszük is azt, hogy a mi viszonyainkhoz képest magasak, akkor sem lehet a mi kis forgalmunk mellélt alacsonyabb áron termelni. Ha lehetne, akkor nem tünnek volna el az egészen kis üzleti rezssivel dolgozó

kis- és középipari készülékgyárak és üzemek, hanem felvennék a versenyt a nagy gyárakkal.

Rossz a műsor. Minden embernek más az ízlése. Nehéz, sőt lehetetlen mindenkinek az ízlését kielégíteni. Mi azt mondjuk, — e sorok írója sem kivétel —, hogy a műsor nem jó, a külföldi állomások között számos van, amelyeknek a műsora messze felette áll a miénknek. Nézzük csak egyszer meg a külföldi szaklapokat, akkor azt fogjuk látni, — a diktatúrás országokról nem beszélhetünk —, hogy azzal a műsorról, amelyet mi dicsérünk, a saját hazájabeliek egyáltalában nincsenek megalégedve, viszont a magyar műsört meg dicsérik. Pedig a legtöbb európai országban negyöt műsor között lehet válogatni.

Megfigyelte már Ön is, hogy az új

ORION 1938

kapcsolási füzet készülékanyag-összeállításai milyen nagyon olcsók és amellet, hogy azok igen könnyen építhetők meg, hallatlanul nagy teljesítményt nyújtanak?

Telepes, v. á. és univerzális készülékek, szuperek, **erősítők, autorádió!**
ORION árnyékolt új kalitgyöngyvezeték — az árnyékolás legjobb megoldása!

Hekaphon világmárkás, száraz hengeres és fémházas **elektrolytikus** kondenzátorok — 24 típusban — **meglehetően olcsó áron!** **Hekaphon** csillámöntökondenzátorok + 5 és + 10% toleranciával.

Vektor ideális zörejmentes log. **szénpotencióméter** hosszú szig. tengellyel, kapcsolóval és anélkül, dupla kivitelben is

Perpetuum univerzális és váltóáramu **gramofonmotorok** újból kaphatók (v. á. leszállított áron) az ismert utólérhetetlenül tökéletes minőségben.

Perpetuum S. M. acél **pick-up** karral, áramvonalas, elsőrangú hangszínezet mellett hatalmas hangerőt biztosít.

Telepes 2- és 3-csöves prima készülékek, takarékkapcsolással, perm. dyn. hangszóróval 20—2.000 m.

Komplett Perpetuum elektromos **gramofonok** többféle elsőrangú kivitelben.

Trolitul vasmagos szűrők és rövidhullámu tekercsek!

Nikkelcsövek, mennyezettrózsák, ernyőtartók, mennyezetvilágítók, villamos szerelési anyagok.

Új remekszép zseblámpa-kerékpártokok, **dinamofojek**, különleges — eddig nem ismert típusok méltányos áron.

Rotand Rádió és Villamosság

Rotter Loránd Rakóczi Ut 61. Tel.135-822
(Divatcsarnokkal szemben, az udvarban balra.)

Telefonszámok

Ardó József	12-16-34.
Dr. Beér Ferenc	29-39-85.
Beitler Sándor Fia	13-62-20.
Breuer Hugó	11-40-94.
Egyesült Izzó	29-48-60.
Városi iroda	11-29-02.
Elbe k. f. t.	12-93-06.
Fuchs Róbert	11-43-82.
Gárdos Béla	29-41-31.
Hangfény (Hanglemezkülcsönző)	11-20-37.
Hidy és Társa	49-92-98.
Hirschl és Társa	12-26-34.
Kis Ignác	29-43-07.
Koncert r. t.	18-84-64.
Kratochwill A. és Társai (Kaufmann Oszkár)	11-70-35.
Láng Tibor	14-35-48.
Lengyel István	29-87-35
Müller László (Star izzó)	11-49-93.
Orion	29-59-55.
„ szervisz	29-06-51.
„ neon	29-09-78.
Pataki László dr.	12-62-59
Pála és Társa	29-05-03.
Philips	11-87-98.
„ szervisz	11-32-42.
Remix	13-00-19
Sigma villamossági	13-51-56.
Siemens-Schuckert	12-07-39.
	12-11-25.
Siemens-Telefunken központi antenna vezérképviselet	12-91-31.
Singer Sándor	18-54-18
Standard	29-59-99.
„ eladás	29-45-65.
„ szervisz	12-54-84.
Telefunken	12-43-98.
Tonalit k. f. t.	14-44-89.
Tudor	29-23-09
Villamos hang (megafon)	26-87-00

REX
váltóáramu csengők

7 és 8^{mm} két haranggal (lapos vagy kolomp)
posta szabvány szerinti kivitelben is.
Rádiózavarmentes bakelházás csengők.
Kapható a nagykereskedőknél.

Gyártja: **KIS IGNÁC, Ujpest.**

Nálunk a műsor ellen azt a legnagyobb és minden körülmények között fennálló kifogást lehet emelni, hogy nincs műsorváltogatási lehetőség. Ott van Budapest II., de nem dolgoztatják. Napi négy órát működik csak. Tessék **Budapest II-öt egész nap dolgoztatni és olyan műsorral ellátni, ami hiányzik a mai műsorból.**

Es most visszatérünk első gondolatunkhoz. Hogyan lehet a parasztságot, az ország nagyobb felét a rádióknak megnyerni? Olyan műsort kell adni, ami őt érdekli és pedig anyagilag érdeklő. A Rádió Újság kb. egy éve azt a gondolatot vetette fel, hogy a magyaróvári adóállomást helyezték Keeskemét vidékére és onnan sugározzon ki a kisbirtokosok érdekében műsort.

Amennyire megszívlelendő az alapgondolat, annyira nem viheto keresztül az ajánlott megoldás. A kisbirtokosnak számos olyan kérdése van, amely annyira érdekli, hogy annak érdekében hajlandó lenne havi 2.40-et fizetni és hajlandó lenne 80—120 pengőt adni egy készülékért. Ilyen készülék van a piacon, de nincs rá ma szükség, nem fogy. A parasztság nem ragaszkodik a legmodernebb készülékekhez, itt vannak a becsesített készülékek. Mindig van elég

a piacon, nincs bennük hiány. Akkor merülne fel igazán az olcsó készülék gyártásának szükségessége, ha ezek a becsesített készülékek teljesen elfüggének a piacról. Akkor a gyárak szerkeszteni ilyen készüléket. Hiszen megcsinálták a népvérvőt, annak száz pengő körül az ára, de nem érdemes gyártani, olyan kiesiny a szükséglet.

Ha a parasztság nagy érdeklődést mutatna a rádió iránt, ha az egymillió földműves családból csak százezer venne rádiót, mind a négy gyárunk gondolkodás nélkül fogna hozzá olyan készülék előállításához, mely speciálisan ennek a rétegnek a kielégítésére szolgálna.

Tessék Budapest II. szabad husz órájából naponta csak 2—3 órát a parasztságnak szentelni olyan műsorral, melynek közvetlenül használt látja. A gyárak már a hirre is megteknék a kellő előkészületeket. **Lenne akkor népvév minden kormány-beavatkozás nélkül is.** Es meg lehet tenni. **Budapest II. hullámhossza olyan szerencsés, annyira megfelel az ország mai kiterjedésének, hogy nem tudjuk eléggé dícsérni a posta szakembereinek körültekintő előrelátását.** Pedig ezt a hullámhosszal nem a genfi Unió adta nekünk. Ezt lefoglalták. Ezen a

Villamossági nagykereskedők :

Lorsch Henrik	V, Sziget u. 11.	29-18-30, 29-18-29
Back Testvérek	VI, Podmaniczky u. 12.	*12-17-83
Barta és Társa	VI, Podmaniczky u. 39.	11-49-49, 12-02-11
Gutfreund Dezső	VI, Révay u. 12.	12-81-86
Engel Károly	VII, Vörösmarty u. 16.	*14-37-37
Fürchtgott és Társa	VII, Dohány u. 74.	14-10-39
Gottlieb Andor	VII, Dohány u. 57.	14-08-23
Kemény Bernát	VII, Rottenbiller u. 54.	13-61-72
Lumen—Roth Dezső	VII, István út 28.	13-72-91
Uránia villamossági	VII, Klauzál u. 1.	13-12-88
Baross villamossági	VIII, Baross u. 48.	13-12-19
Nussbaum Géza	VIII, Sándor u. 46.	14-02-92
Radó és Radó	VIII, Baross ucca 127.	13-60-09
Rotand Rádió-Villamosság	VIII, Rákóczi út 61	13-58-22
Belgráder Jenő	IX, Ráday u. 11.	18-65-56
Hungária—Löwy Jenő	XIII, Hungária felsőkört 80.	29-36-94

A választott bíróság

A rádiókészülékkartel megalakulása óta a gyárak márkavédelmi, a kereskedők árvédelmi szempontból vizsgálják a gyári megállapodások betartása felett felügyelő választott bíróság működését. Minden olyan intézmény, mely egy bizonyos társadalmi osztály helyzetére befolyással van, ki van téve bírálatnak. Ez a bírálat lehet jóindulatu és lehet rosszindulatu, de szükség van rá. Mi ebben a néhány sorban, mikor a rádiókészülékegyezmény választott bírósága némi átalakítás előtt áll, nem bírálni akarunk, hanem inkább át akarjuk tekinteni mai szerkezetének működését, hogy az tanulságul szolgáljon az átszervezésnél.

A szeptember óta megtartott tárgyalásokon elhangzott ítéletek közül rendelkezésünkre áll 17 ítélet. (Megjegyezni kívánjuk, hogy tudomásunk szerint ezeken kívül még négy-öt ítéletet hozott a bíróság december végéig.)

A tízenhét ítélet közül 11 elítelt kereskedő az I. kategóriába, 2 a II. és 1 a III. kategóriába van sorozva. Az elítéltek között négy vidéki, — mind I. kategóriában — a többi fővárosi. Az ellenőrzést december eleje óta a GYOSZ keretén belül létesült ellenőrző szerv végzi, mely teljesen semleges lévén, nem vádolható avval, hogy csak a »nagy halakra utazik«.

Az ítéletek:

	bírság	költség
szept. 18.	—	157.50
okt. 16.	—	157.50
okt. 16.	50.—	157.50
nov. 18.	100.—	302.50
nov. 18.	50.—	157.50

hullámhosszon be tudják sugározni az egész országot, alig egyes, kisebb területek maradnak ki, amelyekben nem lehet egyszerű készülékkel venni. Hogy a legtöbb készülék Budapest II. üzembhelyezése idején nem vette ezt a hullámhosszat, — már akkor megmondottuk — csak átmeneti baj volt, mely napról-napra csökkent. Ma már alig van olyan készülék, — régi készülék — amelyiket nem alakítottak át néhány pengő költséggel Budapest II. vételére.

Tessék tehát Budapest II-öt a

	bírság	költség
nov. 27.	10.—	157.50
nov. 30.	40.—	157.50
nov. 30.	40.—	157.50
dec. 4.	15.—	157.50
dec. 11.	10.—	157.50
dec. 12.	50.—	157.50
dec. 27.	10.—	157.50
dec. 29.	50.—	157.50
jan. 7.	—	137.50
jan. 11.	—	122.50
jan. 11.	50.—	142.50
jan. 19.	50.—	157.50
17 ítélet	525.—	2752.50

Ugyanakkor a Radiohändler 1937. dec. 22-iki száma közöl 7 ítéletet:

I.	135.—	93.—
II.	750.—	174.—
III.	130.—	100.20
IV.	450.—	170.30
V.	120.—	64.10
VI.	250.—	98.50
VII.	130.—	65.40

7 ítélet 1965.— 765.90

Amíg tehát a magyar választott bíróság ítélete szerint átlag egy ítélet a terheltet kereken 31 pengő bírsággal és 162 pengő költséggel sújtja, addig a német 281 márka bírsággal és 109 márka költséggel. Tehát a magyar választott bíróság átlagos büntetése 193 pengő, a német 390 márka. Ha még hozzátesszük, hogy az egyetlen 100 pengős bírság és a hozzájáruló 302.50 pengős költség két árrontási ügy külön-külön történt tárgyalása és együttes ítélete, akkor megállapíthatjuk, hogy a magyar bíróság ítéletei igen enyhék és éppen ezért nem érik el teljes mértékben a kívánt elriasztó hatást.

De ha a per tárgyat tekintjük, akkor tűnik csak ki a német választott bíróság vas-szigora. A magyar ítéletek kizárólag árron-

kis- és törpebirtokosok meghódítására igénybevenni. Olyan fellendülés következne be a rádióiparban, a rádiókereskedelemben, amilyenről eddig álmodni sem mertünk. Akkor jönne csak az igazi rádiókonjunktura, az előfizetők száma évenként nem 10—13 ezerrel, hanem százezerrel szaporodna.

Hogy mit kellene még Budapest II-vel csinálni, arról majd egy más alkalommal.

A kisbirtokosoknak az előfizetők táborába való beteretése a legégetőbb kérdés.

tásokra vonatkoznak. A német ítéletek:

I. nem oktatta ki előírásokra a képviselőjét; II. számos esetben egy-egy hélig hagyott bemutatáson készüléket; III. a terhelt nem okozott ugyan látható kárt a szakmának, de okozhatott volna, különben is, ha a kár nem érezhető, még fennállhat; IV. az előre megbeszélt időben a Német Rádiókereskedők Egyesület revizorának nem adott alkalmat könyveinek átvizsgálására, sőt a revizort meg is sértette; V. az előírásokkal ellentétben eladói (ügynökök) nem havi fizetéssel, hanem jutálékkal díjazta; VI. készpénzáron három óra adott el készüléket; VII. a régi rendszer szerint az ügynököknek 10%, az új szerint 5% jutalék jár és mégis tovább 10% jutalékot adott.

Ha a magyar választott bíróság is a németekkel egyenlő szigorral fog eljárni, akkor mindenki meg lesz működésével elégedve.

Csillárt Meteornál

Központ: Podmaniczky u. 27.

Erősítő bármilyen célra, 10—500 wattig,
készítése javítása modernizálása.

Átalakitjuk

modern rövid-, közép- és hosszuhullámú **OKTODA** vagy **TRIODA-HEXODA** világvevő Super gépre bármilyen régi készülékét

legolcsobban, garanciával!

R Erzsébet körút 36
RADIOLABORIUM

Kívánságaink a rádiókészülékgyárak előtt

Minden évben előlről kell kezdeni. Minden évben újra meg kell mondanunk a gyáraknak, hogy a rádiókereskedő a mai megállapodások mellett nem tud rentábilisan dolgozni.

Minden uton és minden módon kísérletet tettünk arra, hogy sorsunkon javítani tudjunk. Az elmúlt évben a gyári megállapodások minden részletére kiterjeszkedtünk. Minden apró idologra, ami nehézséget okozott, felhívtuk a gyárak figyelmét, még olyanokra is, amelyek a jelen pillanatban nem okoztak nehézséget, de bizonyos előfordulható körülmények között bajok okozóivá válhattak.

Idén — sajnos, a körülmények a fővárosban annyira elzúllottak — egyelőre nem térünk ki másra, csak olyan körülményekre, amelyek az árrontások alakulására befolyással voltak.

»Az ezidei szomorú viszonyok arra készítetnek bennünket, hogy a részletkérdéseket elhanyagoljuk és minden kívánságunk az árbetartás biztosítására szorítkozzék.«

»Már a múlt évben meggyőződünk arról, hogy nagyon komoly árellenőrzés hiányában az árrontások fantasztikus mértéket öltenek. A gyáraknak is az a meggyőződésük, hogy ha az árrontás ilyen tempóban folytatódik, ez a kereskedők tönkretételére vezet.«

Igy kezdjük. Majd részletesen indokolva a következő kívánságokat, mint minimumot terjesztettük a Rádiókészülékgyárak Egyleménye elé::

1. Az Egylemény által felállított árellenőrző szerv az egész évben át ugyanolyan intenzitással dolgozzék, mint amilyenell munkáját megkezdte. Az ellenőrzést elsősorban azoknál a cégeknél kell lefolytatni, amelyek ellen a múltban leggyakrabban merültek fel panaszok. Ahol árrontást megállapítottak, azzal ne elégedjenek meg, hanem az ilyen cégnél naponta eszközöljenek ellenőrző vásárlást, míg további panaszra ok nincs.

2. A választott bírósági rendszer megreformálását kívánjuk.

Lehetetlen állapotnak tartjuk azt, hogy amikor az árrontásokból a rádiókereskedőknek van igen érzékeny kára, akkor az árrontó által fizetett összegek ne közcélra fordíttassanak. Kívántuk, hogy a minimális bírság 200 pengő és a vádat képviselő ügyvéd díja az eddigi 60—80 pengő tárgyalásonkénti díj helyett az első tárgyalásért 40, minden további tárgyalásért 20 pengő legyen. A költségek helyett a bírság legyen nagyobb.

3. A gyári szivességi szállítások teljes leállítását kérjük, Amennyiben ez azonnal meg nem oldható, azt kértük, hogy a szivességi szállítások 60% engedmény mellett bonyolíttassanak le.

Ezen kérésünknek két oka van: a) a 60% engedmény melletti szállítás a gyárnak nem üzlet, a kereskedőtől sokkal többet kap. Így csak annak fog közvetlenül készüléket kiszolgáltatni, akinek ez teljességgel elkerülhetetlen. A szivességi szállítások így a tizedére fognak lecsúszni, b) az árrontások igen nagy része onnan indul ki, hogy a kereskedő vagy tudja, vagy azt képzeletlenül is kap készüléket, ha akar. Igyekszik a menthetőt menteni, enged az árból. Azt hiszi, hogy a vevő néhány pengő miatt nem fogja a gyár szivességét igénybevenni.

4. Kértük a »stróhmann« rendszer teljes beszüntetését.

Egyes gyárak között a szokás kezdett elharapózni, hogy a szivességi szállításokon felül, melyek száma korlátozva van, egy-egy kiszemelt kereskedőn keresztül bonyolították le a közvetlen szállításokat. A kiszemelt kereskedőknek semmi gondja sem volt és megmaradt a szuperrabattja.

5. Kértük, hogy — egyes kivételekkel — gyári alkalmazott csak minden három évben egyszer kaphasson készüléket és ekkor is csak 20% engedménnyel.

Ennek oka az, hogy tudomásunk szerint egyes tisztviselők a gyártól beszerzett készüléket üzletszerűen — keresettel — továbbadták.

6. Kértük, hogy a jövőben három kategória legyen: a) fixszámlára vásárlók, b) bizományosok, c) albizományosok.

7. Albizományos csak az lehet, ha szakmabeli villamosság kereskedő, vagy villanyserelő, aki nyílt üzlettel rendelkezik.

Uj cég, ha nem szakmabeli, az első évben csak albizományos lehet.

És mint eddig, fizesse le a Rádióegylemény Nyilvántartó Irodájánál az előírt összeget és akkor is egy évig csak egy fixszámlára dolgozó kereskedőnél vásárolhasson és pedig csakis annál, aki, mint albizományost bejelentette. A letett összegből három gyártmányt kell vásárolni. Egy-egy gyártmányból legkevesebb a letett összeg 25%-át.

Ezzel az intézkedéssel azt akartuk elérni, hogy egy gyár ne kreáljon mesterségesen új konkurenciát.

8. Az ügynöki üzlet egészségesebb tétele céljából a »bonrendszer« megszüntetendő.

Előleg helyett bont elfogadni nem szabad.

Az ügynök árrontásáért a megbízó felelős. Ha az ügynök bont fogad el, a főnök perelhető.

Feszültség és poluskereső szigetelőtokban

A próbálampát helyettesíti

Lorsch Henrik mérnök,
D. Sziget-u. 1.

A szezon legsikerültebb készüléke az

Amrad-Hétvezér 2+1

Automatikusan változó antennacsatolás, elforgatható antennacsatolótekercesek.

Ezt építse, ha megelégedett vevőkört akar!

Hidy és Társa, VI. Lehel- u. 14.

Telefon: 499-298

vasmagos tekeresblokkal és katódköri hullámcsapdával.

Elhárított veszély

F. hó 4-én körlevélben fordultunk vidéki kartársainkhoz, kérve, hogy a Rádiókészülékgyárak Egyezménye által szándékolt rabattleszállítás megakadályozásában legyenek segítségünkre. Ismerteltjük ennek fejleményeit.

Február 3-án jutott tudomásunkra a rabattleszállítás terve, még aznap este egy szűk bizottság megbeszélte a teendőket, másnap, negyedikén vidékre kimentek a körlevelek és este a telefonon és személyesen összehívott, mintegy 35 nagyobb forgalmu fővárosi kereskedőből álló gyűlés egy adhoc bizottságot küldött ki, mely a rádiókészülékgyárak vezetőitől sürgős tanácskozási időpontot kért.

Február 8-án, délben volt a találkozó, melyen Kaffka Károly ú. v. elnök vezetése mellett Egyesületünket egy négytagú küldöttség képviselte; a rádiókészülékgyárak az egyezményi iroda vezetőjének elnökleme mellett kivétel nélkül ott voltak.

A gyárak azzal indokolták a

rabattleszállítás szükségességét, hogy 1. a hatóságok (a pósta és az iparügyi minisztérium) állandóan sürgetik az árleszállítást. 2. Az árellenőrzést országosan meg akarják szervezni, nagy mértékben kifejleszteni, a választott bíróságot átszervezik, ami újabb nagy terhet ró a gyárakra és a mai nettó árak mellett nem tudják az árleszállítást és az újabb terheket egymagukban elviselni. Ezenkívül 3. a kereskedők árrontásai átlagban a bruttó forgalomnak mintegy öt százalékára tehető, tehát ha a szigorú ellenőrzés mellett az árrontások megszűnnek, ez az öt százalék felhasználható az árleszállításra és az újabb költségek kiegyenlítésére.

Egyesületünk küldöttei pedig feltárták a kereskedői kalkulációt és kimutatták, hogy a kereskedői haszon a gondosan kalkuláló kereskedőnél alig több 5 %-nál, ha tehát a kereskedőtől elveszik a megélhetési lehetőséget, akkor vagy mással lesz kénytelen foglalkozni, vagy a gyárak pénzét fogja felélni.

A gyárak kivétel nélkül nagy megértést tanúsítottak; kötelező ígéretet tettek arra nézve, hogy az árrontások — szerintünk — kiinduló pontját képező gyári közvetlen kiszolgálást, a tisztviselők szivességi szállításait, a strohmann rendszert feltétlenül megszüntetik és mielőtt végleges állást foglalnak, a kiküldöttelkel még egyszer leülnek tanácskozni.

Tekintettel arra, hogy a kiküldöttek kijelentése szerint a kereskedelem hajlandó az árellenzés költségeihez hozzájárulni, a gyárak pedig hajlandók eredeti álláspontjukból engedni, a barátságos megegyezés biztosított-nak látszik.

Igy a kartársainktól biztonság okából bekért kötelező aláírások felhasználására nem került sor.

Egyesületünk vezetősége ez uton mond köszönetet azoknak a kartársaknak, akik haladéknélkül segítségünkre siettek.

Rádió és villanszerelőseged, fiatal azonnali alkalmazást keres. Érdeklődéseket »Vidékre is« jeligére a kiadóba.

KARTELEN KIVÜL

METEOR

KÁBEL

KVALITÁSÁRU

Gyártmányaink :

Erősóramu I. és II. szigetelésű huzalok 0.5—16 %², zsinórok vasfonál- és selyem beszövésekkel, gömbzsinórok, laposzsinór, telefonzsinórok, csillárhuzal, gumitömlőhuzal, T. huzal, rádióhuzalok, viaszhuzal, dinamóhuzalok, autókábelek stb.

METEOR CSILLÁRGYÁR és VILAMOSÁGI RT.

KÁBELOSZTÁLYA

BUDAPEST VI., PODMANICZKY-UCCA 27.

TELEFON : * 11-66-70.

Kérjen árajánlatot!

A távolbalatás mai helyzete

Ha olvassuk a szaklapok cikkeit és látjuk az érdekes képeket, azt lehetne gondolni, hogy a távolbalatás elterjedése csupán rövid idő kérdése. Azonban technikai fejlettségének ellenére a távolbalatásnak a rádióhoz hasonló elterjedésére még sokáig nem lehet számítani.

A laboratóriumok hosszú és fáradságos, de eredményes munkája lehetővé tette, hogy ma már sikerül korlátolt távolságon belül olyan átvitt létrehozni, hogy a vétel helyén a mozgókép elérje azt a nivót, amit egy jóminőségű kis házimozsi képes nyújtani. A laboratóriumok munkájának eredményeit nem lehet máról holnapra az általános gyakorlatba átültetni. Ez annál is inkább elképzelhető, mert a kutatómunka nem fejeződött be és napról-napra újabb felfedezések és tökéletesítések változtatják meg a kísérleti berendezéseket. Ezek a változások ugyan nem alapvető jellegűek, de a távolbalatató készülék ter-

mészeténél fogva mégis jelentősek. Míg a rádióanal, legalább a helyiadót akármiylen (régí vagy új típusú és bármilyen rendszerű) készülékkel lehet venni, a távolbalatásnál minden haladás használhatatlanná teheti az előző rendszerit, de minden esetben annak átalakítását követeli meg.

A vevőkészülék minden részének nemcsak önmagában, hanem az adóállomással pontosan egyidejűleg kell tökéletesen működni. Az adó és vevőkészülékek közötti viszony olyan, mint mikor fogaskerék hajt egy másik fogaskeretet. Ha az egyik vagy a másik keréknél csak egy fogat megnövelünk, a gép megáll.

A távolbalatásról Amerikában, a korlátlan lehetőségek hazájában, is az a vélemény, hogy még nem alkalmas a kereskedelmi felhasználására. Az adóállomások és ezekkel a vevőkészülékek rendszere is, olyan gyors ütemben változhatnak, hogy míg egy rendszer ki nem forr, nem tud kialakulni az egyseges, kereskedelmi forgalomba hozható készüléktípus.

A távolbalatás mai fejlettsége ugyan módot adna már az egysegesítésre, de egy állandó fejlődési folyamatot nem szabad tulkorán guzsbakolni és a reményekre jogosító fejlődés szabadságát megakadályozni. A gyakorlati nehézségek elhárítása után azonban nagy lehetőségeket rejt magában a távolbalatás a közönség és a művészet, valamint a rádióipar és kereskedelem részére.

A távolbalatás iránt az egész világon igen nagy az érdeklődés, de gyakorlatilag ezidőig csak Angliában vezették be. Az angliai tapasztalatok fognak gyakorlati alapot szolgáltatni a távolbalatás általános fejlődéséhez. Technikailag Amerika semmivel se maradt el ezen a téren Anglia mögött, de a gyakorlati alkalmazást üzleti szempontból

arra az időre halasztották, mikor mód lesz már amerikai méretű gyártásra és forgalomba hozásra. Angliában körülbelül 15 gyár foglalkozik távolbalatató készülékgyártással. A londoni Olympia kiállításon a közönség óriási érdeklődése mellett bemutatott üzemben az összes gyártmányokat. A készülékek jól is működtek, de míg rádiókészüléket több százezer darabot adtak el, távolbalatató-készülék csak mintegy száz darabot eserélt gazdát. Összesen körülbelül 3000 távolbalatató készülék van forgalomban, de ezeknek is csak a fele van a nagyközönség használatában. Az adó és a műsor költségeit a rádió jövedelméből az állam fedezi. Amerikában a rádió mintájára a távolbalatást is díjmentesen akarják bevezetni és az adók építési, üzemi és műsorköltségeit hirdetésekkel fogják fedezni. Valószínű, hogy a kifejlesztett távolbalatás a reklámnak egy új és hatalmas fegyvere lesz, ami friss vérkeringést visz az egész kereskedelmi életbe.

A műsorral is nehézségek vannak. Annak ellenére, hogy tényleg lehetséges szép és élvezhető képet közvetíteni, ezek figyelése fárasztó és egy félórán belül unalmassá válik. Viszont másoldalról a távolbalatás népszerűségének hiányát azzal okolják meg, hogy kevés az ezidőszert szokásban lévő napi két órai közvetítés. A közvetítések idején, d. u. 3 óraker még és este 9 óraker már nincsenek otthon azok, akik megengedhetik maguknak egy távolbalatató készülék beszerzését. A műsor hővítése után esetleg az érdeklődés emelkedése várható. A műsorszámok megválogatása szintén nem könnyű feladat. Egy zenekari hangversenynek a távolbalatás nem tud előnyöket nyújtani. Az elektromos szem előtt álló hegedűművész nem sok változatoságot nyújtó mozgását két perc alatt meg lehet unni. Komoly, nívós, filmszerű előadást nem sokat lehet nyújtani, ha meg-

gondoljuk, hogy a filmgyáraknak az előállított film 1 perenyi játékidéje legalább 1000 P-be kerül nem is Hollywood-ban, hanem Budapesten. A filmstúdió-szerű előadóhelyiség felépítési költsége amerikai forrás szerint legkevésbé 250.000 P. A távolbalatás hálás műsorszámjai a rövid humoros jelenetek, táncok és legelsősorban a filmhíradó-szerű aktualitások és helyszíni közvetítések.

A távolbalatás pénzügyi helyzete eléggé bizonytalan, miután a kísérletezők egyik milliót a másik után nyelik el, anélkül, hogy ebből jelenleg üzleti eredmény mutatkozna. Pénzzel sok mindent el lehet érni, de nem lehet kieroszakolni egy technikai haladást olyan téren, ahol még sokat kell tanulni.

A legnagyobb rádiócégek egyike a Radio Corporation of America (RCA) katódsugárcső-kísérletekre a harmadik milliót költött el. A távolbalatással kapcsolatos kísérletekre már 10 millió dollárt használtak fel. Igaz, hogy ők már kezdenek üzleteket is kötni. Az RCA által szállított kísérleti távolbalatató adóállomásért 500.000 dollárt fizetett a Columbia B. S.

Meg kell állapítanunk, hogy a távolbalatatókészülék a normális rádiókészüléktől teljesen független és ezzel semmi kapcsolata nincs. A rádió egy esetleg felépítendő képközvetítő állomás üzembhelyezése után is ugyanígy, ugyanarra a célra használható, mint most. A távolbalatás tud majd olyant nyújtani, amire a rádió nem képes, de helyettesíteni nem fogja tudni. A rádiókészülék úgy van megszerkesztve, hogy sok egymástól elválasztható távoli (külföldi) adóállomás vehető legyen olyan hullámhosszakon, amelyek ilyen távolságok áthidalását lehetővé teszik. A kép-adóállomás technikai okokból kénytelen ultrarövid hullámokat használni. Az ultrarövid hullámok hasonlóan terjednek, mint a fénysugarak és ezért hatástá-

volságuk még aránylag nagyteljesítményű adóállomást feltételezve is, csak mintegy 50 km. körzetre tehető. A távolbalatató-készülék tehát helyivevő, ahol nem kell, de nem is lehet selektivitásról beszélni, mert egy adóállomást nem a most szokásos 9 kHz, hanem legalább 25000 kHz sávzélességben kell kimondulálni, ami annyit jelent, mint ha hosszú és középhullámon minden adóállomást egyszerre vennénk.

Látjuk tehát, hogy a távolbalatatókészüléknek a követelményeknek megfelelő, különleges felépítésűnek kell lenni, ami rendes rádióvetelre nem használható és viszont. Olyan megoldás azonban ismeretes, mely a távolbalatató hangfelvevő részének erősítőjét és hangszóróját megtakarítandó, a távolbalatónak az erre a célra készült kivételével a rendes rádiókészülék bemenetéhez lehet kapcsolni. Ilyen készülék Angliában kb. 700 P-ért kapható.

Nem lehetetlen, hogy a szegényebb országokban a távolbalatás az amatőrök segítségével fog majd kifejlődni. Ez azért volna észszerű, mert a katódsugárcsővet az amatőrök a távolbalatáson kívül rádiótechnikai kísérletekre is fel tudják használni. Ők az adórendszer esetleges változásaihoz is könnyen tudnak alkalmazkodni és a vérbeli amatőrök nincsenek műsor tekintetében különleges igényei. A fontos csupán az, hogy készülékét üzemben tudja kipróbálni. Ha a különböző érdekeltségek felállítanak egy egyszerű adóállomást, az amatőrök munkája valószínűleg megindulna, felkeltene az általános érdeklődést és ennek nyomán megalapozná a távolbalatás komoly kifejlődését.

A kereskedőknek és technikusoknak el kell készülni arra az időre, mikor a távolbalatató készülékek és alkatrészeik kereskedelmi forgalomba kerülnek. Az üzembhelyezés és karban-

tartás alapos tudást és gyakorlatot kíván meg.

A távolbalatással foglalkozó nagy cégek helyes üzletpolitikát követve, a fejlődésnek és mód-szereknek minden részletét a nyilvánosságra hozzák. Ily módon a gyakorlati emberek is lépést tarthatnak a távolbalatás fejlődésével és elég ismereteket szerezhetnek a gyakorlat megkezdéséhez. Tehát ha arra sor kerül, ki tud majd fejlődni a távolbalatató készülékkel foglalkozó iparág, éppen úgy, mint ahogy a rádióanal történt.

Az angol lapok meglepő haladásról számolnak be. A távolbalatató vevőkészülékek száma az utolsó három hónapban ugyszólván megháromszorozódott. Egy közölt grafikon szerint december végén az ugrásszerű emelkedés eredményeképpen mintegy 8500 vevőkészülék van már forgalomban. Egy napilap intervjút közöl, melyben vezető emberek kijelentik, hogy 1938. végéig az adórendszerben semmi, azontul pedig csak kis költséget jelentő változtatással kell számolni.

Az érdeklődés további növekedésére ad reményt az a közlés, hogy 1938-ban a képközvetítő adások időtartamát az eddigi napi két óra helyett négy órára emelik fel. Az ujonnan beállítandó két órából az egyiket a kora esti órákban előre megállapított időben, a másikat pedig a szükséghez képest külső közvetítések lehetőségéhez alkalmazkodva használják fel.

Ózni forrasztócsúcs, csőszegecs, kábelsaru, a legkülönbözőbb méretben és kivitelben
MAROSI PÁL, Ujpesti rakpart 7.
 Telefon: 114-772.

Külföldi gyártmányu egyes és kettős szénpotencióméterek.
 Szinkronmotorok, pick up-ök, dinamikus hangszórók, mérőműszerek. Kerjen árajánlatot!
LANG TIBOR, Rákóczi-út 9

HUZAL-KÁBEL-ZSINÓR

Bergmanncső és tartozék

Varnishcső, vászon, papír

Műgyanta lemezek

Szigetelő szalag

Sodronykötél

Forrasztó-ón

FELTEN, GUILLEAMUE

KÁBEL-, SODRONY- ÉS SODRONYKÖTÉLGYÁR RT.

XI. BUDAFOKI ÚT 60

REMIX alkatrészek nagyban.

Norris gyártmányok

REMIX pályázthoz tekerckészlet, hozzáhangolt forgók, skálák és az összes alkatrészek.

MEGBIZHATÓ, MÁRKÁS RÁDIÓALKATRÉSZEK.

Kratochwill Albert és Társai,

Nagyteljesítményű hangvezetők, villamos gramfonmotorok Saját gyártmányu bakelit villamossági cikkek.

IZZOLÁMPÁK, RÁDIÓCSÖVEK. VERSENYKÉPES ÁRAK

Budapest, V., Váci út 4. Telefon 11-70-35

Norris gyártmányok

Jogi kérdések Közli Pataki László dr. az RVE ügyésze

A munkavállalók jogviszonya

A 3000/1938. Ip. . rendelet.

A tanoncnak és a 16 éven aluli fiatalokru alkalmazottaknak minden évben 14 napi fizetési szabadság jár.

I. Február 1-én lépett életbe.

Azokban a vállalatokban, ahol a tanoncokat és a 16 éven aluli fiatalokruakat leszámítva, több, mint két alkalmazott van, a munkavállalóknak évenként fizetési szabadságot kell adni a következő előírások szerint (kivételt képeznek a vezetőállásokat betöltők és azok, akiknek évi járandósága a 6000 pengőt meghaladja):

a) Munkások és iparossegédek: Az évenkénti fizetési szabadság egy évi folytonos szolgálat után legkevesebb 6 nap.

Öt évi szolgálat után legalább nyolc nap.

További három évenként egy-egy nappal több, a 17-ik szolgálali év betöltése után legkevesebb 12 nap.

b) Oly munkásnak, iparossegédnek, aki legalább 20 alkalmazott munkáját irányítja, valamint művezetőnek és kereskedőségének ugyanannál a munkaadónál eltöltött egy évi folytonos szolgálat után 6 napi, öt évi folytonos szolgálat után 12 napi szabadságot kell adni.

Ez az időtartam két évenként egy-egy nappal nő. 17 évi folytonos szolgálat után legalább 18 nap.

c) Tisztviselőknél: egy évi folytonos szolgálat után 6 nap, három évi folytonos szolgálat után 12 nap, mely évenként egy nappal növekszik. Tizenöt évi szolgálat után a legkevesebb 24 nap.

*

A szabadságidőbe vasárnap és törvényes munkaszüneti nap nem számítható be.

A szabadságidőbe betegség, baleset, vagy betegegedés miatt történt mulasztás szintén nem számítható be.

Betegség, baleset, katonai szolgálat, az alkalmazott saját hibáján kívül fekvő okoknál fogva előállott évenként legfeljebb három havi munkamegszakítás nem szakítja meg a szolgálali viszony folytonosságát. Az első esztendőn túl a fizetési szabadság szempontjából katonai, vagy egyéb okoknál fogva egy évet meg nem haladó időre történt munkamegszakítást folytonos szolgálatnak kell tekinteni.

Fizetési szabadságot első ízben annak kell adni, aki 1938. év folyamán bármikor egy évi szolgálatot betöltött. A szabadság legrövidebb idejének megállapítása szempontjából csak az 1937. január 1. utáni szolgálatot köteles a munkaadó beszámítani.

A szabadság idejében a természetben nyújtott szolgáltatások ellenértékét is ki kell fizetni, ha az alkalmazott azokat igénybe nem veszi.

Akinek megállapodás szerint, vagy szokás alapján több szabadság jár, annak azt meg kell adni. A szabadság osztatlan, ha csak a megosztásban a munkaadó és a munkavállaló kifejezetten meg nem egyezett. De ebben az esetben sem lehet két munkanapnál kisebb részletekre felosztani.

Amennyiben megegyezés nem történt, csak abban az esetben lehet a szabadságot megosztani, ha a vállalat helyzete elháríthatatlanul ezt megköveteli. Ily esetben a 6–12 munkanapra terjedő szabadság legfeljebb két részre, az ennél hosszabb szabadság legfeljebb három részre

osztható, mely esetben legalább két részlet 6–6 napos legyen.

A munkaadó köteles az alkalmazottal legalább 15 nappal szabadságának megkezdése előtt annak időpontjáról értesíteni.

Az alkalmazottnak szabadsága alatt nem szabad ellenszolgáltatásért munkát vállalnia, ha saját munkaadójánál vállal, ez nem tekintendő szabadságnak. A felmondásban levő alkalmazottnak, ha még szabadságon nem volt, a felmondási idő alatt kell a szabadságot megadni.

A rendelet megtartásának ellenőrzésére nyilvántartást kell vezetni, melyben fel kell tüntetni az alkalmazottakat

1. nevét, születése helyét, születése évét, havát és napját;
2. szolgálatbajelésük évét, hónapját és napját;
3. szolgálali beosztásukat, képzettségüket;
4. a szabadság időtartamát, kezdetét és végét;
5. a szabadságidőre kifizetett illetmény összegét.

II. Március 1-én lép életbe.

Az ipari vállalatoknál alkalmazott tisztviselők munkaideje a munkásokéval azonos, sőt azokénál napi félórával hosszabb is lehet. Ez azokra a tisztviselőkre vonatkozik, akik a természetben közvetlenül részt vesznek (üzemi tisztviselők).

A többi tisztviselő ideje napi 8 óránál és heti 44 óránál hosszabb nem lehet. A tisztviselőnek munkáját szombaton 1 órákor be kell fejeznie.

Tulmunkát csak hatósági bejelentés mellett lehet végezteni és ily esetben az egy órára eső illetményt legalább 25%-kal magasabban kell számítani. Ez havi fizetési alkalmazottnál a havi fizetés $\frac{1}{180}$ része. A havi fizetés, törzsfizetés, lakáspénz és természetbeni járandóságból adódik.

*

A rendelet legkisebb munkabérekre vonatkozó rendelkezései a mi szakmánkra nézve csak akkor lépnek életbe, mikor a legkisebb munkabérek már megállapították.

Időmegtakarítás céljából jogi ügyekben kérjük közvetlenül Pataki László dr.-hoz fordulni (V., Nádor-u. 13. Telefon: 12-59-62.).

Munkás-ellenőrző órák

javítása,
karbantartása
és eladása

SCHWARZ TESTVÉREK

aranyéremmel kitüntetett óras mesterek
Podmaniczky u. 59. Telefon 129-624

Krómozott

és megvilágított név-, felcsengető- és hárszám-táblák, stülyesztett kapcsoló- stb. szerkezetek fedőlapjai, vörös- és sárgarézből. Vasvilágító

test különlegességek, tervezetek szerint.
KOLLER CSILLÁRGYÁR
Budapest, VIII. Dobozi u. 15 Tel. 131-337
Felujiítások, átalakítások. Fémcsiszolás, dukózás terén újítások. Tömegcikkkek.
Elektromotorok — **vetel-, eladás-, javítás.**

Több fényt a kirakath

Mult számunkban győri látogatósunk alkalmából megemlékeztünk egyik kartársunkról, aki üzletét és kirakatát kifogástalanul világította meg.

Azóta egy hónap mult el. Sokat gondoltunk és sokat beszéltünk szakmai körökben erről a kérdéstről. Arra a megmondásra jutottunk, hogy igen szomorú, miszerint kényszerítve éreztük magunkat megállapításunk nyilvánosságra hozatalára. Az a kereskedő, mint üzletember és mint villamossági kereskedő csak kötelességét teljesítette. Ő tudja, átérzi, hogy „Világítás Vevőt Vonz”. Hát kinek kell ezt átérzeni, ha nem a szakembernek? Hogyan tud az a villanyszerelő kereskedő üzletmegvilágítást tervezni, ha saját magának nem csinálja meg. Hogyan fordulhat egy más szakmabeli kereskedő hozzá, hogy jó megvilágítást tervezzen és készítsen számára, ha maga nem jár jó példával elől. Mindenkinek azt kell gondolni róla, hogy nem tudja

feladatát jól megoldani, azért sötét a kirakata és az üzlete.

Azok az urak, akik sötét üzletöl akarják a világosságot terjeszteni nem gondolnak arra, hogy a jó példa kényszerítőleg hat a szomszédos üzletekre. Egy valamennyire is magára adó kereskedő nem tűri, hogy a környékbeli — akár más szakmához tartozó — kereskedő üzlete jobban legyen megvilágítva, mint az övé. Hogy az üzlet kirakataiból áradó fény már messziről a járókelők figyelmét másfelé fordítsa.

És a jó üzleti világítás kivitelezése nem megvetendő munkaa kalom. Nemcsak néhány izzólámpa eladásal jár. A nagyobb teljesítményű izzólámpákhoz feltétlenül szükséges egy egy jó armatura. Több lámpahelyre van szükség, esetleg a csatlakozó vezetéket is meg kell erősíteni.

És ne felejtjük el sohasem, hogy a fényesen megvilágított üzlet, mint a járvány terjed. *Kafka Károly*

Szóljon hozzá . . . Közli: Wahl Viktor

Ezen cím alatt folytatólagosan érdekes gyakorlati kérdéseket, illetve azok megoldását ismertetjük. Ezen kis feladatok, melyekkel itt foglalkozni óhajtunk, szolgáljanak az olvasó saját ellenőrzésére és ismereteinek felrészítésére. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy tisztán gyakorlati kérdésekről lesz szó. Tehát lehetőleg nem az elméletet mint inkább a gyakorlati utat óhajtjuk ismertetni, amely módon a kérdések megoldhatóak. A kérdésekre vonatkozó megoldást mindenkor a következő számban hozzuk.

Felhívjuk kartársaink figyelmét arra, hogy ez az új rovatunk, melyet állandósítani fogunk, amennyiben kellő érdeklődést látunk iránta, kiválóan alkalmas alkalmozataink — inasainak és segédeinek — továbbképzésére. Kérdéseink között

lesznek kezdőknek valók és olyanok, amelyeknek megoldásához elméleti és nagy gyakorlati tudás szükséges.

Kérjük, hogy a megoldásokat tiszta papíron, a papír egyik oldalán, lehetőleg géppel írva küldjék be, mivel a legjobb megoldásokat legközelebb és a hibás megoldásokat az elkövetett hibákra rámutatva — amennyiben válaszbélyeget és megcímet borítékot mellékelnek — visszaküldjük.

1. feladat. Helyes-e az előírt legnagyobb teljesítmény.

Egy kis helyitelep erőforrása két egyenkint 27,5 kw teljesítményű egyenáramu dynamóból áll, melynek meghajtására egy gyorsjárású 37,1 Le teljesítményű nyersolajmotor szolgál. A két dynamó egy 2 × 220 volt feszültségű háromvezetékes

hálózatot táplál. Állítólag a legrosszabb esetben a következő maximális terhelések érhetők el:

az 1. dynamónál	70 amp. 120 V.
a 2. dynamónál	60 amp. 120 V.
az összerhelés tehát	130 amp. 120 V.

Felmerül a kérdés, hogy ez a leaddott teljesítmény talán kissé alacsony? Mekkora volna a legnagyobb elérhető?

Megemlítjük még, hogy a nyersolajmotor olajfürdő fogaskerékátételen keresztül egy 240 percfordulatu ötször csapágyazott előtétről hajtja meg a dynamókat szíjátételt utján egy második transzmisszióról, mely az első transzmisszióról ugyancsak szíjátételt utján van meghajtva. A transzmisszió a szíjtárcsákon kívül még két tengelykötés is van.

A budapesti villanyszerelőipar kívánásai

Már több ízben foglalkoztunk a budapesti villanyszerelő iparossággal azon kívánásaival, melyeket ipar-tületünk utján nagykereskedői szakosztályunk elé terjesztettek. A nagykereskedői szakosztály is már több ízben foglalkozott a kérdéssel, de eddig még nem sikerült olyan tárgyalási alapot megteremteni, mely komoly megoldással kecsegtetne. A Villamfelszerelők, Műszerészek és Látszerészek Lapja ez évi 1. számában új tárgyalási alapot ismertet, melyet a szakosztály most vizsgál át.

EKA bál

lesz f. hó 26-án a Budai Vigadóban. A kiváló művészek felléptével rendezett, 9 órakor kezdődő műsor, a tulajdonképeni táncest jó hangulatát van hivatva kialakítani. Információnk szerint, mint minden évben, a szakma színe-java ott lesz. Meghívó igénylés 14-37-37 mellékállomás 5. és 6.

Kalkuláljon!

Megelégedett vevő, több haszon

ZEDO
anódtelep, zseblámpaelem, zseblámpahüvely és zseblámpaizzó.

Oroszlán- és Dura-elemek igen olcsó árban.

HIRSCHL és Tsa galvánelemgyár
VI., Székely Bertalan u. 11. Telefon: 12-26-34.

Gyártja: Tudor Accumulatórgyár Rt.

Az ügynök kiképzése

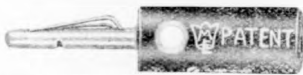
Az ügynökökkel minden kartársnak baja van. Aki ügynökökkel dolgozik, folyton panaszkodik: az ügynök megbízhatatlan, ha előleget kap, — többet nem jön vissza; ha előleget nem kap, — nincs egy árva fillérje, éhesen nem képes dolgozni. Az ügynöki tevékenységet, ha komoly ember szánja rá magát, csak átmeneti állapotnak tartja, addig, míg valami máshoz jut.

Dr. BEÉR FERENC MŰANYAG ÜZEME
U. Csáky u. 34. Telefon 29-39-85.

Bakelit olvasó és állólámpák minden színben.
● **Villamfeszülési cikkek**, rádióalkatrészek.
● **Bakelit foglalatok** kapcsolóval és nélkül.
● **Kocka rádióforgatógombok**

Ujdonság

Korona banándugó igen masszív kivétel, teljesen biztos érintkezés, kis átmeneti ellenállás, érintésbiztos, oldal csatlakozással is. Kiválóan alkalmas laboratóriumi célokra. (Szabadalom bej.) Gyártja: **Mayer Emil VII.** Verseny-u. 14.

Bátran eladhat nagy Supert, az

antennát bizza rám!

SIEMENS
Telefunken ezüst antenna. Házitelefon, kézi beszélő, fényjelző berendezések. Díjtalan szaktanács és árajánlat.
MARJAI ANDRÁS
SIEMENS-TELEFUNKEN
Központi antenna-képviselete
VI, Podmaniczky u. 61.
Telefon 129—111.

TELEFUNKEN

Hogy a komoly ember miért nem akar ügynök maradni, még akkor sem, ha ezen a pályán valamivel többet is keres, mint egy másik irányú foglalkozással, annak az az oka, hogy a kartársai között sok a megbízhatatlan. Es ő nem akar azok közé tartozni. Van egy néhány komoly, átgondoltan dolgozó ügynök, akik tudják, hogy lehet ezen a pályán is eredményeket elérni, csak érteni kell hozzá. Es hogy intelligensebb, korrekt emberek számosan élhessenek ezen a pályán. **Bárdos Sándor**, a Lengyel cég eladója, javaslattal fordult az egyezményes gyárakhoz.

Ebben a javaslatban **Bárdos Sándor** azt kéri a gyáraktól, hogy az ügynöki tevékenységet folytatók részére permanens tanfolyamot állítsanak fel, mely tanfolyam keretében elsősorban az eladással kapcsolatos kereskedelmi tevékenységre oktassák ki a kezdőket, a rutinizottabbakat pedig technikailag képezik ki.

Bárdos Sándor — mint nekünk mondta — klubszerűen képzelt el ezt a tanfolyamot. Lenne egy állandó helyiség, ahova a tanfolyam látogatói bármikor betérhetnek. Ugy érezzék ott magukat, mintha otthon lennének és ott gyakorlati bemutatókkal hetenként egy-kétszer előadásokat tartanának szeminariumszerűen. Maguk az eladók elmondanák tapasztalataikat. A képzeletb, gyakorlottabb eladók megbírnák a kezdők eljárását. Kísérleti előadásokat és bemutatásokat rendeznének, a kezdő eladót várattalan helyzetek elé állítanák, hogy a legkülönbözőbb körülmények között való viselkedésre kitanítsák.

Tudomásunk szerint a gyárak a tervet kedvezően fogadták, így remélhetjük azt, miszerint néhány éven belül képzett gárda fogja a rádiókészülékek eladását végezni.

Ajándékozás.

A vevőközönségnek ingyenes juttatásokban való részesítése körében kifejlődött üzleti felfogás szerint a csekélyebb értékű, főként reklámjellegű ingyenes juttatások, mint ugynevezett: üzleti figyelmeztetések, az üzleti tisztességgel nem ellenkeznek, de csak akkor, ha azok alkalomszerűek és rövid ideig tartók.

Az oly ingyenes juttatás azonban, amely állandóan, rendszeresen történik, a juttatás csekély értéke esetén is elveszti a megengedett üzleti figyelmeztetés jellegét és tiltott ajándékozássá válik, mert az ingyenes juttatás a tisztességes üzletvitel köréből nem az adott tárgy kisebb vagy nagyobb-értéke, hanem elsősorban a juttatás rendszeressége zárja ki. (K. 698—1937.).

A kereskedő nem fosztható meg attól a jogától, hogy kedvezőbb elbánásban részesítse azt a vevőt, aki állandóan vagy gyakrabban nála vásárol. Az ily »kedvezőbb elbánás« fogalma alá vonható százalékos árengedmények vagy árvisszatérítések lényegileg nem egyebek ármérséklésnél, amelyek pedig ajándékozásnak, vagy ingyenes juttatásnak nem tekinthetők és elvileg nem kifogásolhatók. Állandó vásárlás esetén 6 % -os vételárvisszatérítés nem képez törvénybe ütköző ajándékozást, hanem csupán ármérséklésnek tekinthető.

Az izzólámpa ára

Izzólámpát ma már minden áron lehet kapni. A II. és III. skála csak papíron van meg. A fogyasztó is, — ha egy kicsit utána jár — az I. skálán vásárol; a nagyobb fogyasztó, akinek egy évben 100—200 a lámpaszüksége I.—4, vagy I.—6-tal vásárol.

Az izzólámpán, akár kartellámpa, akár kartelen kívüli, nem lehet keresni. Ezen lehetetlen állapotnak a rendezése céljából nagykereskedői szakosztályon tárgyalásokat kezdett. Ezek a tárgyalások előreláthatólag hosszabb időt fognak igénybevenni, minek következtében gyors változás nem várható.

1937 és 1936 évi márkás készülékek

váltóáramu, egyenáramu és univerzálisak

Fémdoboz 310×620×230 mm méretben, ducozva

Bordás tekercestest 100×50 mm méretben

Kérjen árajánlatot.

Hornyák Szilveszter

Budapest, VII. Bethlen Gábor-utca 4.
Telefon 14-42-03.

ÁRRONTÁSOK Osoha László mérnöknek (Akadémia ucca 1.) jelentendők.

Remix az amatőrizmusért

Hol van már az az idő, mikor 12—13 éve csaknem sorbaálltak az amatőrök a rádiószaküzletek előtt, hogy egy-egy papírhengert, huzalt, vagy fejhallgatót vásárolhassanak. Az amatőrizmus fénykora kétségtelenül már régen lehanyatlott és sohasem tér már vissza. Ahogyan az emberiség történetében még nem volt példa oly intenzív amatőrmozgalomra, mint amelyet a rádióépítési láz kiváltott, úgy nem is hisszük, hogy valaha még egyszer előforduljon. Egyelőre semmi kilátásunk sincs erre.

Pedig kár érte. Szép volt az a nagy lelkesedés, az a nagy munkavágy.

A nagy láz rövid néhány évig tartott. Kezdődött a detektoros-készülék építéssel, — ehhez nem volt semmiféle előismeretre szükség. Folytatódott az egy-, kétesőves készülék építésével, a különböző műkapcsolásokkal, — itt sem volt valami nagy nehézség. Majd jöttek a rádiófrekvenciaerősítős készülékek, a neutrodinok, a különböző rendszerű transzponáló készülékek. Ezek építésébe már nem mert minden amatőr belekezdeni. Itt már nagyobb kézügyesség, nagyobb körültekintés és némi szaktudás is szükséges volt. Itt már sokan lemaradtak. A hálózati készülékek térhódításával pedig már az amatőrök száma rohamosan csökkent.

Az amatőrizmus hanyatlásának egyik és talán legsúlyosabb oka abban rejlett, hogy mindinkább nagyobb szükség volt elméleti ismeretekre és az emberek nem nagyon szeretnek tanulni. Azokért az amatőrökért, akik az első nehézségektől megriadtak, nem kár. De sajnálhatjuk, hogy elmaradoztak azok is,

akik komolyabban foglalkoztak a rádió elméleti részével is. Ezek lemaradásának már más, komolyabb okai voltak.

Az okok egy része abban rejlett, hogy a szaklapok — tisztelet a kivételnek — meg nem épített, csak papíron kidolgozott készülékleírásokat ismertettek. Ezeket a nem létező készülékeket más folyóiratok nyomán közzölték le és olyan tulajdonságokkal ruházták fel, amely tulajdonságokat a leg gondosabb megépítés mellett sem lehetett az előírások alapján az akkori csövekkel a készülékből kihozni. Az amatőr megépítette a készüléket és családás érte. Abban a hiszemben volt, hogy képességei nem kielégítőek. Vagy igen gyakran előfordult, hogy a közölt kapcsolási vázlatokba hibák csuszta. A készülék egyáltalában nem működött.

A gyári készülékek pedig állandóan javultak. Az amatőr nem tudott sem teljesítményben, sem előállítási költségben a gyárral versenyezni.

Az amatőrök száma ma már a tíz év előttihez viszonyítva egészen csekély. De annál értékesebb. A mai amatőr — itt igazi amatőrre gondolunk — tud. Tud elméletileg és tud gyakorlatilag. Az alkatrészgyárak azokat az alkatrészeket, amelyek kényesebbek, tökéletesen gyártják, az egyes alkatrészeket összehangolják, hogy ma az az amatőr, aki még dolgozik, drága laboratóriumi felszerelés nélkül is a mai kor színvonalán álló készüléket tud építeni. Pedig egy mai jó készülék megépítése nem olcsó multság. Alig kerül kevesebbe, mint a gyári gép. És mégis dolgoznak!

Remix a komoly amatőrök buzdítására olcsó alkatrészeket

hoz egy pályázattal kapcsolatban forgalomba és a legjobbakat díjakkal jutalmazza. Ily buzdításokkal, mint injekciókkal, még hosszú ideig életben lehet tartani az amatőrizmust.

Ezen a pályázaton, mely első sorban az amatőrizmus élénkítését célozza, résztvehetnek karársaink közül azok is, akik készülék építésével foglalkoznak. A megadott elméleti rajz szerint, a megadott és olcsó áron beszerezhető alkatrészekkel kell a legnagyobb teljesítményű rádiót megépíteni. A pályázó készülékeket ugyanazon körülmények között, tehát ugyanazon antennán vizsgálják meg. Így a helyi körülményeket nem kell tekintetbe venni. A díjak elég tekintélyesek ahhoz, hogy érdemes legyen építeni és érdemes az amatőrt építésre buzdítani, — hisz ez üzlet is és első sorban üzlet.

És a végén, mint értesülünk, a gyár azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a legjobb gépet saját propagandája céljaira megvásárolja. Képzelmük el, hogy mit jelent az egy amatőrnek, de különösen egy kisiparosnak, ha közhírré teszik, hogy a legjobb készüléket ő építette.

Erdemes a pályázaton résztvenni.

Új képviseltem:

PRESAN elektrotechnikai és rádió-célokra; barna, fekete, piros, zöld, szürke, kék színekben, mintázva is. Gyártja: **Cartonificio Barzano, Milano.**

MICANIT-lemezek, csövek. **MICALEX** szigetelők, présorok. **ASZBESZT-SZIGETELŐSZALAG** és egyéb szigetelőanyagok. **SZÉNKEFÉK** kiváló minőségben. Gyártja: **Monti & Martini, Milano.**

Állandóan raktárról szállítható **különleges szigetelő-anyagaim:** **PABITEX** (műganta textillemez) fogaskerék, hangszórómembrán céljaira. **SUPERBÁBIT-LEMEZ** magas műgantatartalommal nem rétegzett kivételben **rádiófrekvenciás célokra. Ganz gyártmányok.**

Egyéb raktári különlegességeim:

TÖMÖR SZIGETELŐRÚD textil és papíryanagból sajtoltva. Könnyű megmunkálhatósága, magas szigetelő-képessége és olcsó ára miatt csaknem minden helyen fiberrud helyett használják. Négyzetleges csöböl sajtolt **lapos Pabit-rud** különleges elektromos célokra. **Varnish-cső, forrasztó-vegek, fűzőszemek (őzni), minden méretű Pabit-lemezek és csövek, csavarbiztosítók.**

BREUER HUGÓ, Izabella-u. 44/a.

Sziveskedjék

4 pengő előfizetési díjat 35235. sz. postatakarékpéntári csakkszámlára

mielőbb befizetni!

Kristályüveg behozatal

Az utolsó néhány esztendőben ismét divatba kerültek a Mária-Terézia csillárok. A közönség kereste, de a kartársak csak a legnagyobb nehézségek árán tudták a közönség igényét kielégíteni, mivel nem volt kristályüveg a piacon.

Régebben nagy divat volt az üvegszillár, 8—10 éve viszont alig

volt ebben a cikkben kereslet. Mikor 1929-ben kitört a cseh vámháború, megszűnt a cseh kristályüveg behozatal, de akkor senkinek törődött a kristályüveggel, senkinek sem kellett. Azóta megkötötték a cseh kereskedelmi szerződést és nem gondoltak a kristályüvegre. Több kartársunk kért erre a célra behozatali engedélyt és mindig visszautasították. Senkitem tudta, hogy miért, míg végre **Kadálburger Ernő** tagtársunk utána nem járt a dolognak és meg nem állapította, hogy nincs felvéve a behozható cikkek közé.

Csillárkereskedő kartársaink kívánságára Egyesületünk vezetésége az **Omka-n** keresztül felvettette a behozható áruk jegyzékébe a csillárok számára való kristályüveget és e célra évi 150 q kontingenszt állapítottak meg. Most már nincs akadály a kristályüveg behozatának.

Loportt rádiókészülékek

Egyik fővárosi kartársunk az elmúlt hetekben hirdetést tett közzé, melyben azt jelezte, hogy használt rádiókészülékeket vásárol. A telefon egész nap szólt. Természetesen a legtöbben lehetetlen magas árakat kértek. — Sokan ajánlottak ideai típusú készüléket igen alacsony áron, de mikor azt kérdezték, hogy tulajdonjogát miképpen tudja igazolni, az eladók többet nem jelentkeztek. Kartársunk megállapítása szerint nagyon sok loportt rádiókészülék van a piacon. Különösen az ügynökökkel dolgozó kartársak jól teszik, ha kissé utána néznek a dolognak.

Uj kábelgyár

Köztudomású ugyan az egész villanyszerelési szakmában, még sem lehet szó nélkül elmenni egy olyan

esemény mellett, mint a Meteor Csillárgyár és Villamossági Rt. kábelgyárának megindulása. Már több, mint egy éve beszélnek róla, tudtuk, hogy berendezés alatt áll. Első gyártmányait már hónapokkal előbb láttuk, piacra azonban az áru csak néhány hete került. Ugy informáltak bennünket, hogy a szokatlannul hosszú előkészületi időre azért volt szükség, mivel egyrészt csak elsőrangú minőségű áruval akartak piacra jönni, másrészt gyártmányait nem akarták egyenként, hanem lehetőség szerint mindent egyszerre forgalomba hozni, hogy a különböző gyártmányok kiváló minőségével megmutathassák a gyár teljes felkészültségét és teljesítőképeségét.

És tényleg a nekünk bemutatott áru szemmel láthatólag egyenrangú a legrégebb tapasztalatokkal rendelkező gyárak gyártmányaival. Szinte hihetetlen, hogy alig fél éves kísérleti tapasztalat után ilyen kiváló minőségű árut tudnak előállítani.

Árjegyzék

Hornják Szilveszter ideén megjelent árjegyzékében első ízben vette fel azokat a tudnivalókat, amely a rövidhullámu amatőrmunkához felétlenül szükségesek. Már a múlt számunkban ismertetett árjegyzéke iránt oly nagy érdeklődés mutatkozott, hogy a náiumuk szokatlan nagy számban, 5000 példányban megjelent árjegyzék néhány hét alatt teljesen elfogyott.

Az új kiadásban 16 oldal terjedelemben nemcsak egy vezérelt adónak a teljes leírását adja, hanem mindazokat a tudnivalókat, amely egy adóállomás üzemengedély elnyerésénél nélkülözhetetlenek. Így a leirt adóállomás műszaki leírását oly módon is adja, hogy annak szó szerinti lemásolása a szintén lekötölt kérvényminta melléklete gyanánt megfeleljen.

Készüléktőzsde

Koncert rt., Váci ucca 23.

Orion 7052, 5cs, eá, kh	80.—
" 7037, 3+1	75.—
" 7226, 2+1 u	60.—
" 7066, 6+1	130.—
Philips-Modernvevő 3cs.	40.—
" -Star, 5+1 kh	85.—
" -Luxus, 4+1 kh hszn	45.—
Standard 3x, 3+1 kh hszn	40.—
" -3xd, 3cs, kh hszn	45.—
" -Rex, csn	35.—
" -Superrex, 8+1, kh csn	45.—
" -Super 36, 5+1	220.—
" -Imperator, 5+1	260.—
Standardyne, 4+1, hszn, csn	12.—

Koncert rt., Váci ucca 23.

Telefunken-Diadal, 2+1, kh	40.—
TRT-Gloria 3+1, kh	30.—
" -Akcio, 2+1 csn	20.—
Laboratoriumi 2+1, 3+1 csn	12.—

Modern Gépeket Értékesítő kft.
Kertész ucca 36.

Orion 7123, 2+1	25.—
7016, 2+1	22.—
Standard 3a, 3+1 hszn	18.—
Telefunken-Diadal, 2+1	35.—
Astra 2+1, hszn	12.—

Az árak csak vizsonteladók részére érvényesek.

Próbálja ki
uj „System American“
anóde telepűnket.
Meg lesz elégedve!
Pála elemgyár Rt. V. Váci út 66

MITA
szigetelésvizsgálók,
Volt, Amp., mAmp-
mérők. Kombinált-
mérőműszerek.

UJ KÉPES
MŰSZERÁRJEGYZÉK
megjelent.

Díjtalanul küldi a Vezérképviselet

BARTA ÉS TÁRSA

Főüzlet: Podmaniczky ucca 39.
Fióközlet: Rákóczi út 40.

Az Ön **legolcsóbb**
bevásárlási forrása

Radó és Radó.

VIII, Baross u. 127. Tel. 13-60-09

Használt telefonok
állandóan raktáron.

Ha Pestre jön,

vacsorázzék a

Fischer

vendéglőben **Szt. István kft 13,**

ahol szakmai össze-
jövetelet tartunk minden

pénteken

este.

100.000 PENGŐ^{II}

**forgalmat hoz a rádió-
kereskedelemnek**

REMIX „TRIUMPH-SUPER“ TEKERCSAKCIÓ

Vegyen részt benne Ön is!

Részletes felvilágosítást a
13. oldalon, pontos adatokat
külön körlevélben ad **EKA**

A PROTOS-RAPID-PORSZÍVÓ

a kis háztartások univerzális tisztító eszköze,
a nagy háztartás fontos kiegészítő készüléke
Fogyasztása 130 watt, tiszta súlya 4,3 kg
A kezelő személyzetet térfelő súly munkaközben 2,9 kg

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Villamossági Részvénytársaság Budapest, VI., Teréz-körút 36

Ha a télutó és a koratavas

üzleti lehetőségeit ki akarja használni, adja fel rendeléseit
már most, hogy szükségletét tartalékolni tudjuk.

Készülékeink kifogyóban vannak, ha sürgősen rendel, Önt
még el tudjuk látni

TELEFUNKEN

készülékekkel.

Gyártja :

MAGYAR SIEMENS SCHUCKERT MŰVEK VILL. R. T.
GYENGEÁRAMU OSZTÁLYA
BUDAPEST, VI, TERÉZ-KÖRUT 36

*Út a jó
rádióvetélhez*

PHILIPS *Rádiócső*

**Csak Standard rádiókereskedő
használhatja fel az alábbi
eladási érveket:**

EXTRA

EXTRA U

Budapesten Bécs-et veszi szelektíven.
Egygombhangolás.

SUPER 38

SUPER CHAMPION

SUPER UNIVERZUM

Óriás skála „varázsvesszővel”,
csendes hangolás gyors
forgattyúval, hangolásjelző.

GRAND SUPER

Teljes optikai jelzőberendezéssel kombinált
óriás skála, „varázsvesszővel”. Csendes
hangolás gyors forgattyúval. Dinamik ex-
panzio. Rövidhullámu előerősítő fokozat.

Standard Radio **ARANY SOROZAT**